

HRVATSKI SABOR

2729

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SIGURNOSNIM PROVJERAMA

Proglašavam Zakon o sigurnosnim provjerama, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 9. srpnja 2008. godine.

Klasa: 011-01/08-01/90

Urbroj: 71-05-03/1-08-2

Zagreb, 15. srpnja 2008.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O SIGURNOSNIM PROVJERAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju pojam, vrste i stupnjevi sigurnosne provjere, sigurnosne zapreke te postupak provođenja istih.

Članak 2.

Sigurnosna provjera, u smislu ovoga Zakona, je postupak kojim nadležna tijela utvrđuju postojanje sigurnosnih zapreka za fizičke i pravne osobe u slučajevima iz članka 3. ovoga Zakona.

Članak 3.

Sigurnosne zapreke kod provođenja sigurnosne provjere za pristup klasificiranim podacima utvrđene su Zakonom o tajnosti podataka.

Sigurnosne zapreke kod provođenja temeljne sigurnosne provjere jesu činjenice koje upućuju na zlouporabu ili postojanje rizika od zlouporabe radnog mjesta ili dužnosti, odnosno određenih prava ili ovlasti na štetu nacionalne sigurnosti ili interesa Republike Hrvatske.

Sigurnosne zapreke kod provođenja sigurnosnih provjera u svrhu zaštite sigurnosti šticećenih osoba i objekata, jesu i činjenice koje upućuju na postojanje rizika za sigurnost šticećenih osoba i sigurnost njihovih obitelji te imovine ili za sigurnost šticećenih objekata.

Članak 4.

Ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka donosi nadležno tijelo, koje je zatražilo provođenje

sigurnosne provjere, na temelju izvješća o rezultatu sigurnosne provjere dostavljenog od strane nadležne sigurnosno-obavještajne agencije.

Ukoliko donošenje ocjene o postojanju sigurnosnih zapreka ovisi isključivo o zdravstvenom stanju provjeravane osobe, podnositelj zahtjeva može zatražiti stručno mišljenje nadležne zdravstvene ustanove.

Članak 5.

Sigurnosna provjera provodi se na temelju Upitnika za sigurnosnu provjeru čiji je sastavni dio suglasnost za provođenje sigurnosne provjere.

Upitnik za sigurnosnu provjeru treba biti osobno ispunjen, a suglasnost dragovoljno i vlastoručno potpisana od strane osobe za koju se ista provodi.

Nadležna sigurnosno-obavještajna agencija neće pristupiti provođenju sigurnosne provjere ukoliko, sukladno odredbama ovoga Zakona, nije potpisana suglasnost za provođenje sigurnosne provjere.

Suglasnost za provođenje sigurnosne provjere odnosi se na provjeravanje i obradu podataka koji su u svezi s pitanjima iz sigurnosnog upitnika te na primjenu postupaka koji su za provođenje sigurnosne provjere propisani ovim Zakonom.

Članak 6.

Sigurnosnu provjeru provodi nadležna sigurnosno-obavještajna agencija.

II. VRSTE SIGURNOSNE PROVJERE

Članak 7.

Vrste sigurnosne provjere su:

- sigurnosna provjera za pristup klasificiranim podacima,
- temeljna sigurnosna provjera,
- sigurnosna provjera u svrhu zaštite sigurnosti štićenih osoba i objekata.

II. 1. Sigurnosna provjera za pristup klasificiranim podacima

Članak 8.

Sigurnosna provjera za pristup klasificiranim podacima provodi se za:

- fizičke osobe kojima je, u obavljanju poslova iz djelokruga ili dodijeljenih ovlasti, nužan pristup klasificiranim podacima stupnja tajnosti »Vrlo tajno«, »Tajno« i »Povjerljivo«,
- pravne osobe koje s državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave te pravnim osobama s javnim ovlastima sklapaju klasificirane ugovore stupnjeva tajnosti »Vrlo tajno«, »Tajno« i »Povjerljivo«.

Članak 9.

Zahtjev za provođenje sigurnosne provjere za fizičke i pravne osobe za pristup klasificiranim podacima, podnosi nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost. Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- ime i prezime osobe za koju je podnesen zahtjev,
- dužnost ili poslove u okviru kojih pristupa klasificiranim podacima,
- stupanj sigurnosne provjere,
- popunjeni upitnik uz pisanu suglasnost osobe za koju se provodi sigurnosna provjera.

Zahtjev za pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- naziv, adresu i matični broj pravne osobe,
- popunjeni upitnik za pravnu osobu,

– popunjene upitnike za zaposlenike i osobe sukladno stavku 2. ovoga članka.

Sigurnosna provjera fizičke osobe

Članak 10.

Sigurnosna provjera fizičke osobe provodi se okviru dužnosti i poslova:

- u državnim tijelima,
- pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove za državna tijela,
- na temelju međunarodnih ugovora i sporazuma koje je Republika Hrvatska zaključila s drugim državama ili organizacijama.

Članak 11.

Sigurnosna provjera za pristup klasificiranim podacima stupnja tajnosti »Vrlo tajno«, »Tajno« i »Povjerljivo« obuhvaća životno razdoblje od navršene punoljetnosti do dana kad se započinje s provođenjem sigurnosne provjere.

Sigurnosna provjera pravne osobe

Članak 12.

Sigurnosna provjera pravne osobe obuhvaća:

- provjeru vlasništva, provjeru strukture vlasništva, podatke o tvrtkama u vlasništvu, provjeru ukupnog poslovanja te financijskih obveza s obzirom na moguće sigurnosne rizike,
- sigurnosnu provjeru vlasnika, direktora, članova uprave i nadzornog odbora, udjeličara i dioničara, koji s obzirom na svoju funkciju ostvaruju pristup klasificiranim podacima,
- sigurnosnu provjeru osobe predložene za savjetnika za informacijsku sigurnost u pravnoj osobi, za njegova zamjenika te
- zaposlenike koji ostvaruju pristup klasificiranim podacima.

II. 2. Temeljna sigurnosna provjera

Članak 13.

Temeljna sigurnosna provjera provodi se za:

- osobe koje se imenuju ili su imenovane na dužnost,
- osobe koje se imenuju ili su imenovane za rukovodeće državne službenike,
- osobe koje se primaju na rad ili rade u tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava Republike Hrvatske,
- osobe koje se primaju na rad ili rade u specijaliziranim tijelima za suzbijanje organiziranog kriminala i korupcije,
- osobe koje se primaju na rad ili rade u tijelima, objektima ili postrojenjima od posebnog značaja za nacionalnu sigurnost te za poslove tjelesnog i tehničkog osiguranja tijela, objekata, postrojenja ili sredstava od posebnog značaja za nacionalnu sigurnost,
- osobe koje se primaju na rad ili rade na poslovima tjelesnog i tehničkog osiguranja štićenih osoba i objekata,
- odgovorne osobe u pravnim osobama koje su registrirane za obavljanje poslova privatne zaštite,
- za čelnike i zaposlenike diplomatskih i konzularnih predstavništava Republike Hrvatske,
- za osobe koje se primaju na rad ili rade u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija zadužene za poslove sigurnosti,
- za strance prilikom odobravanja boravka ili primanja u hrvatsko državljanstvo,
- za članove Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija.

Temeljna sigurnosna provjera provodi se i za druge osobe određene posebnim zakonom ili uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Članak 14.

Zahtjev za provođenje temeljne sigurnosne provjere nadležno tijelo podnosi nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- ime i prezime osobe za koju je podnesen zahtjev,
- dužnost ili poslove za koje se provodi sigurnosna provjera,
- vrstu sigurnosne provjere,
- pisanu suglasnost osobe za koju se provodi sigurnosna provjera,
- popunjeni upitnik.

II. 3. Sigurnosna provjera u svrhu zaštite sigurnosti štićenih osoba i objekata

Članak 15.

Sigurnosna provjera osoba koje imaju mogućnost neposrednog pristupa štićenim osobama i objektima obavlja se na zahtjev nadležnog tijela za poslove sigurnosti i/ili protuobavještajne zaštite štićenih osoba, primjenom postupaka za sigurnosnu provjeru za pristup klasificiranim podacima I., II. ili III. stupnja.

O stupnju sigurnosne provjere iz stavka 1. ovoga članka odlučuje nadležna sigurnosno-obavještajna agencija na temelju podataka dostavljenih od strane nadležnog tijela.

Sigurnosna provjera osoba koje imaju mogućnost neposrednog pristupa objektima, postrojenjima ili sredstvima od posebnog značaja za nacionalnu sigurnost obavlja se na zahtjev nadležnog tijela, primjenom postupaka za sigurnosnu provjeru za pristup klasificiranim podacima I., II. ili III. stupnja. Iznimno od članka 5. ovoga Zakona, za provođenje sigurnosne provjere iz stavka 1. ovoga članka ne ispunjava se sigurnosni upitnik te se ne traži suglasnost provjeravanih osoba.

III. STUPNJEVI I POSTUPAK PROVOĐENJA SIGURNOSNE PROVJERE

Članak 16.

Stupnjevi provođenja sigurnosne provjere su:

- sigurnosna provjera I. stupnja,
- sigurnosna provjera II. stupnja,
- sigurnosna provjera III. stupnja.

Članak 17.

Ovisno o potrebi ostvarivanja pristupa klasificiranim podacima pojedinih stupnjeva tajnosti, provodit će se:

- za klasificirane podatke stupnja tajnosti »Vrlo tajno«: sigurnosna provjera I. stupnja,
- za klasificirane podatke stupnja tajnosti »Tajno«: sigurnosna provjera II. stupnja,
- za klasificirane podatke stupnja tajnosti »Povjerljivo«: sigurnosna provjera III. stupnja.

Članak 18.

Sigurnosna provjera I. stupnja provodi se na temelju Upitnika za sigurnosnu provjeru I. stupnja te primjenom postupaka:

- ostvarivanja uvida u javne izvore, službene evidencije i zbirke podataka nadležnih sigurnosno-obavještajnih agencija, drugih državnih i javnih tijela,
- ostvarivanja uvida u evidencije i zbirke osobnih podataka, poslovnu ili drugu službenu dokumentaciju koju su pravni subjekti dužni voditi sukladno zakonu,
- obveznim razgovorom s provjeravanom osobom,
- razgovorom s osobama koje kandidat u sigurnosnom upitniku navede kao osobe koje mogu potvrditi podatke iz upitnika (u daljnjem tekstu: »referentne osobe«),

– razgovorom s drugim osobama po procjeni nadležne sigurnosno-obavještajne agencije.

Članak 19.

Sigurnosna provjera I. stupnja provodi se i za supružnika ili drugu osobu koja živi u zajedničkom kućanstvu s osobom koja ima pristup klasificiranim podacima, a koji borave u inozemstvu s osobom koja je upućena na rad u civilno ili vojno tijelo međunarodnih organizacija, odnosno u hrvatsko predstavništvo pri međunarodnim organizacijama, u okviru kojeg se zahtjeva certifikat za stupanj tajnosti »Vrlo tajno«.

Sigurnosna provjera za osobe iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 20.

Ovisno o sigurnosnoj procjeni, pored postupaka iz članka 18. ovoga Zakona, kod sigurnosne provjere I. stupnja može se primijeniti i mjera tajnog prikupljanja podataka propisana posebnim zakonom, čije je odobravanje u nadležnosti ravnatelja sigurnosno-obavještajne agencije.

Članak 21.

Sigurnosna provjera II. stupnja provodi se na temelju Upitnika za sigurnosnu provjeru II. stupnja te primjenom sljedećih postupaka:

- ostvarivanja uvida u javne izvore, službene evidencije i zbirke podataka nadležnih sigurnosno-obavještajnih agencija, drugih državnih i javnih tijela,
- ostvarivanja uvida u evidencije i zbirke osobnih podataka, poslovnu ili drugu službenu dokumentaciju koju su pravni subjekti dužni voditi sukladno zakonu,
- po procjeni nadležne sigurnosno-obavještajne agencije i razgovorom s provjeravanom osobom,
- razgovorom s drugim osobama po procjeni nadležne sigurnosno-obavještajne agencije.

Članak 22.

Sigurnosna provjera III. stupnja provodi se na temelju Upitnika za sigurnosnu provjeru III. stupnja i primjenom postupaka ostvarivanja uvida u:

- javne izvore, službene evidencije i zbirke podataka nadležnih sigurnosno-obavještajnih agencija, drugih državnih i javnih tijela,
- u evidencije i zbirke osobnih podataka, poslovnu ili drugu službenu dokumentaciju koju su pravni subjekti dužni voditi sukladno zakonu.

Članak 23.

Temeljne sigurnosne provjere provode se na osnovi Upitnika za sigurnosnu provjeru I. stupnja i primjenom postupaka propisanih za sigurnosnu provjeru za pristup klasificiranim podacima I. stupnja.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka temeljne sigurnosne provjere za strance i za osobe koje se primaju u hrvatsko državljanstvo provode se na temelju upitnika (obrazaca) propisanih posebnim zakonom, odnosno podzakonskim aktom nadležnog tijela i primjenom postupaka za sigurnosnu provjeru za pristup klasificiranim podacima I. ili II. stupnja.

O stupnju sigurnosne provjere iz stavka 2. ovoga članka odlučuje nadležna sigurnosno-obavještajna agencija procjenom, odnosno na temelju podataka navedenih u upitniku.

Sigurnosna provjera iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona provodi se primjenom postupaka za sigurnosnu provjeru za pristup klasificiranim podacima II. stupnja.

Članak 24.

Kod provođenja temeljne sigurnosne provjere odluku o potrebi obavljanja razgovora s provjeravanom osobom ili s trećim osobama, koja se obavlja primjenom postupaka propisanih za sigurnosnu provjeru za pristup klasificiranim podacima I. ili II. stupnja, donosi nadležna sigurnosno-obavještajna agencija.

Članak 25.

Za temeljne sigurnosne provjere može se, uz pristanak osobe, primijeniti poligrafsko ispitivanje. Odluku o primjeni poligrafskog ispitivanja donosi nadležna sigurnosno-obavještajna agencija. Kod temeljnih sigurnosnih provjera, koje se provode kod prijama na rad u tijela sigurnosno-obavještajnog sustava, mogu se sukladno postupku propisanom posebnim zakonom primijeniti i mjere tajnog prikupljanja podataka. Za ostale temeljne sigurnosne provjere mogu se primijeniti mjere tajnog prikupljanja podataka koje su u nadležnosti ravnatelja sigurnosno-obavještajnih agencija. Poligrafsko ispitivanje se može odnositi samo na navode iz upitnika i ne može služiti kao osnova za donošenje konačne odluke o sigurnosnim zaprekama.

Članak 26.

Ukoliko je prilikom primanja na rad provedena temeljna sigurnosna provjera primjenom postupaka propisanih za sigurnosnu provjeru za pristup klasificiranim podacima I. ili II. stupnja, a osoba bude raspoređena na radno mjesto na kojem je nužan pristup klasificiranim podacima određenog stupnja tajnosti, nadležna sigurnosno-obavještajna agencija na osnovi već provedene temeljne sigurnosne provjere dostavlja Izvješće o rezultatima sigurnosne provjere Uredu Vijeća za nacionalnu sigurnost. Ukoliko je potrebno, na zahtjev Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, izvršit će se nadopuna sigurnosne provjere.

Članak 27.

Ukoliko u postupku provođenja sigurnosne provjere dođe do međusobno nepodudarnih ili do nepouzdanih podataka ili se ne prikupi dovoljno podataka za pouzdanu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka, nadležna sigurnosno-obavještajna agencija može pristupiti provedbi višeg stupnja sigurnosne provjere, uz suglasnost provjeravane osobe na odgovarajućem Upitniku za sigurnosnu provjeru. O postupku iz stavka 1. ovoga članka nadležna sigurnosno-obavještajna agencija izvijestit će podnositelja zahtjeva.

Članak 28.

Kod provođenja sigurnosne provjere, nadležna sigurnosno-obavještajna agencija provjerava da li osoba za koju se radi sigurnosna provjera održava kontakte s drugim osobama, uključujući i članove uže obitelji, koje bi mogle predstavljati sigurnosni rizik ili ugroziti nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske.

Članak 29.

Razgovori s osobama obavljani na temelju odredbi ovoga Zakona ne smatraju se razgovorima propisanim Zakonom o sigurnosno-obavještajnom sustavu (»Narodne novine«, br. 79/06. i 105/06.).

Zahtjev za provođenje sigurnosne provjere i Upitnik za sigurnosnu provjeru

Članak 30.

Upitnikom za sigurnosnu provjeru obuhvatit će se pitanja od značaja za utvrđivanje postojanja

sigurnosnih zapreka.

Sadržaj, izgled, način ispunjavanja i postupanje s Upitnikom za sigurnosnu provjeru za fizičke i pravne osobe propisat će se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Članak 31.

Popunjeni i potpisani Upitnik za sigurnosnu provjeru označava se stupnjem tajnosti »Ograničeno«.

IV. OBNAVLJANJE I NADOPUNA SIGURNOSNE PROVJERE

Članak 32.

Obnavljanje sigurnosne provjere provodi se istekom roka od 5 godina.

Postupak iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno odredbama ovoga Zakona kojima se regulira provođenje sigurnosnih provjera iz članka 7. ovoga Zakona.

Članak 33.

Nadopuna sigurnosne provjere provodi se i prije isteka roka iz članka 32. ovoga Zakona, na zahtjev državnog tijela ovlaštenog za podnošenje zahtjeva za provođenje sigurnosne provjere.

Zahtjev za nadopunu sigurnosne provjere može se podnijeti ukoliko je izvješće o sigurnosnoj provjeri nepotpuno ili se dođe do novih podataka, odnosno podataka koji su bili nepoznati tijekom provođenja sigurnosne provjere.

Ukoliko nadležna sigurnosno-obavještajna agencija, u vezi s prethodno provedenom sigurnosnom provjerom, dođe do novih podataka o mogućim sigurnosnim zaprekama, dužna je o istome obavijestiti podnositelja zahtjeva.

Članak 34.

Osobe za koje je provedena sigurnosna provjera dužne su bez odgađanja prijaviti državnom tijelu ili pravnoj osobi čiji su zaposlenici sve podatke koji predstavljaju izmjenu u odnosu na odgovore navedene u Upitniku za sigurnosnu provjeru.

Državno tijelo ili pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka, obavijestit će bez odgađanja Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost o svakoj izmjeni podataka, ukoliko je provedena sigurnosna provjera za izdavanje certifikata.

Državno tijelo ili pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka obavijestit će bez odgađanja nadležnu sigurnosno obavještajnu agenciju o svakoj izmjeni podataka ukoliko je provedena temeljna sigurnosna provjera ili sigurnosna provjera u svrhu zaštite sigurnosti štićenih osoba i objekata.

Neopravdano neprijavljivanje podataka iz stavka 1. ovoga članka uzet će se u obzir kod donošenja ocjene o postojanju sigurnosnih zapreka propisanih ovim Zakonom.

Nepostupanje sukladno stavku 2. i 3. ovoga članka od strane odgovorne osobe u državnom tijelu ili pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka smatrat se povredom službene dužnosti.

Državna tijela ili pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka odredit će osobu kojoj zaposlenici prijavljuju promjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka.

V. IZVJEŠĆIVANJE O PROVEDENOJ SIGURNOSNOJ PROVJERI

Članak 35.

Po provedenoj sigurnosnoj provjeri, nadležna obavještajno-sigurnosna agencija dostavit će izvješće podnositelju zahtjeva za provođenje sigurnosne provjere.

Članak 36.

Nadležna sigurnosno-obavještajna agencija obvezna je u izvješću o sigurnosnoj provjeri navesti razdoblje i/ili podatke koje nije bila u mogućnosti provjeriti.

Članak 37.

Nadležna sigurnosno-obavještajna agencija dužna je podnositelju zahtjeva dostaviti izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri I. stupnja u roku ne kraćem od 30 dana i ne dužem od 120 dana, izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri II. stupnja u roku ne kraćem od 20 dana i ne dužem od 90 dana i izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri III. stupnja u roku ne kraćem od 10 dana i ne dužem od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 38.

Nadležna sigurnosno-obavještajna agencija dostavlja Uredu Vijeća za nacionalnu sigurnost izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri pravne osobe iz članka 12. ovoga Zakona u roku od 120 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 39.

Izvješće o rezultatima sigurnosne provjere treba sadržavati i mišljenje o postojanju sigurnosnih zapreka.

Sadržaj i izgled izvješća iz stavka 1. ovoga članka mora pratiti strukturu propisanih Upitnika, a označava se najmanje stupnjem tajnosti »Povjerljivo«.

Članak 40.

Podnositelj zahtjeva za provođenje sigurnosne provjere donosi, na temelju izvješća o provedenoj sigurnosnoj provjeri, konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka.

Članak 41.

Iznimno od članka 35. i 39. ovoga Zakona, kad je riječ o sigurnosnim provjerama za strance koji će boraviti ili borave u Republici Hrvatskoj i za osobe koje se primaju u hrvatsko državljanstvo, nadležna sigurnosno-obavještajna agencija dostavlja podnositelju zahtjeva samo mišljenje o postojanju ili nepostojanju sigurnosne zapreke.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Sigurnosne provjere provođenje kojih je započelo prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po propisima koji su važili u trenutku podnošenja zahtjeva za provođenje sigurnosne provjere.

Članak 43.

Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog nadležnih tijela uredbom odrediti štićene objekte i osobe, odnosno postrojenja ili sredstva od posebnog značaja za nacionalnu sigurnost.

Članak 44.

Uredbe iz članka 30. i 43. Vlada Republike Hrvatske će donijeti u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 45.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o sigurnosnim provjerama za pristup klasificiranim podacima (»Narodne novine«, br. 72/07.).

Članak 46.

Ovaj Zakon stupa na snagu tridesetoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 200-01/08-01/03

Zagreb, 9. srpnja 2008.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Luka Bebić, v. r.